

ÉLETÜNK

XLII. évf. 10. szám (42. Jg. Nr. 10)

Az európai magyar katolikusok lapja

2010. október

A TEREMTETT VILÁG VÉDELMEBEN

Szeptember elsején tizenöt ország-
ból ötven résztvevő indult útnak az
esztergomi bazilikából a CEE (Eu-
rópai Püspöki Konferenciák Tanácsa)
zarándoklatára, amely Szlovákián keresztül
Mariázellbe vezetett. A kezde-
ményezés ihletője XVI. Benedek pápa
üzenete volt a 2010-es béke világnapja
alkalmából: „Ha a békére törekzel,
védd a teremtett világot!”.

A zarándoklat mint forma azt jelképe-
zi, hogy ha az emberiség szembe akar
nézni a környezetvédelem által felvetett
kérdésekkel, akkor végig kell mennie az
elmélkedés, az átalakulás, a megtérés út-
ján. Erdő Péter esztergom-budapesti ér-
sek áldásával indultak útnak a zarándo-
k. A rájuk hintett szenteltvíz azt jelké-
pezte, hogy a keresztség – Isten alapvető
fontosságú ajándéka – a vízzel töltődik,
és ezáltal válunk részévé az Egyháznak,
amely maga is zarándok a földön.

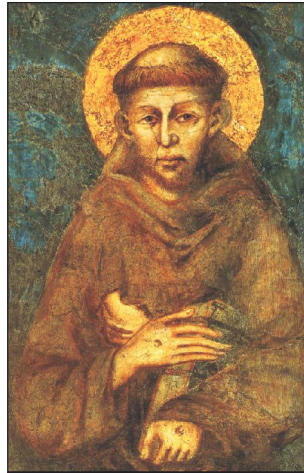
A víz elem bibliai és szentségi jelenté-
sekben gazdag, ezért is választották a za-
rándoklat különleges jelképéül. Az út egy
részét a számos európai országot átszelő
Dunán hajózza tették meg, és ezzel kife-
jezésre juttatták XVI. Benedek pápa ag-
godalmát, hogy az erőforrások megszer-
zése súlyos ellenértéket okozhat az érin-
tett országok között. Fontos békés meg-
egyezésre jutni ebben a kérdésben.

Különös figyelmet fordítottak az ener-
giafelhasználás, az energiatakarékosság
kérdésére, és hangsúlyozták a megújuló
energiaforrások fontosságát. Megegyez-
tek abban is, hogy szembe kell nézni a
hullaadékgyűjtés problémáival.

Alapvetően fontos téma volt a szív és a
lélek megtérése. Beszéltek a nevelés
fontosságáról, amely megváltoztathatja a
viselkedésmódokat. Peter Turkson bí-
boros, az Igazságosság és Béke Pápai
Tanácsának elnöke a zarándokokhoz in-
tézett beszédében rávilágított arra, hogy
a biblikus hagyomány a teremtés teljes
egységéről és logikájáról tesz tanübi-
zonyságot, olyan bölcsességről, amely-
nek eredete és kinyilatkoztatója a Terem-
tő; Ő az, aki biztosítja a teremtett világ
szépségét és egyensúlyát. Ahogyan a ká-
osz és Isten szava együtt adják a koz-
moszt, úgy a kozmosz Isten szava nélkül
ismét káosz lesz. Ez az alapelv az ökoló-
gia szó etimológiájában is tetten érhető:
az „oikos”, a ház, a földi hajlék rendben
tartása. Ha minden dolog a saját rendje
szerint zajlik, akkor a szépség uralkodik.
Ha az önzés és a bűn felborítja ezt a ren-
det, akkor a szépség veszélybe kerül.

XVI. Benedek Caritas in veritate kez-
detű enciklikája is beszél erről, amikor
azt mondja, hogy a természet a „Terem-
től” szól hozzánk (Róm 1,20), és az ő
ember iránti szeretetéről. (...) Tehát ez is
„hivatás”. A természet nem úgy áll a
rendelkezésünkre, mint „egy halom vé-
letlenül szétszórt törmelék”, hanem mint
Istennel olyan adomány, amely az
öböne lakozó rendre mutat; ezzel az
embert abba a parancsoló útmutatásba
vonja bele, hogy ezt a természetet „mí-
velje és őrizze” (Ter 2,15) (vö. Caritas in
veritate 67. l.).

(Folytatás az 5. oldalon)

Assisi Szent Ferenc

Giovanni Cimabue (1240–1302) alkotása

SZENT FERENC „BREVIÁRIUMA”

Mindazok számára, akik követni akar-
ják Ferencet, nem a betű, nem is elsősor-
ban a szabályzat, hanem ő maga az irány-
adó pont. (...) Egy érdekes eset ezt jól
megvilágítja.

A rend kezdeti korában történt. A test-
véreknek még nincs zsolnároskönyvük,
még kevésbé breviáriumuk. Imájuk főké-
pen imaszövegek ismételtetéséből áll, a
Miatyánkból (talán az egyes kérésekhez
füzött fohászokból) és a kereszt imádságá-
ból: „Imádunk Téged, Urunk Jézus Krisz-
tus, itt és a világ minden templomában,
mert szent kereszted által megváltottad a
világot.” Az egyik testvér ezt elégtelennek
találta: szeretne egy zsolnároskönyvet. Fe-
rene nagyon türelmetlenül válaszol erre az
óhajra: „Ha zsolnároskönyved lesz, akkor
majd breviáriumot is kívánok. Ha pedig
breviáriumod lesz, akkor majd katedrára
akarsz ülni, és mint valami főpap ezt mon-
dod testvérednek: hozd ide nekem a brevi-
áriumot.” (...) „Testvérem, engem is meg-
kísértettek valaha a könyvek. De hogy az
Úr akaratát megismerjem, fogtam az evan-
géliumos könyvet, és arra kértem az Urat,
mutassa meg az első felnyitáskor az Ő aka-
ratát. Aztán kinyitottam a könyvet, és erre
a versre bukkantam: »Titeket beavattalak
az Isten országa titkaiba, a kívülállóknak
azonban mindent példabeszédben mondd
el« (Mk 4,11). Oly sokan vannak, akik na-
gyon szívesen kapaszkodnának fel a tuo-
mányok magaslatára; de boldogok azok,
akik Isten iránti szeretetből lemondanak
erről.” Más szóval: Ferenc tudására
hozza a testvéreknek, hogy ő maga a rövid
összefoglalása (breviáriuma) mindannak,
amit a testvéreknek tudniuk és tenniük kell.
Mindez nagyon öntudatos hangzik, bizo-
nyára az is. De ez a kijelentés arra ösztökél
minden ferencest, hogy ne egy szöveg betűi
alapján tájékozódják, hanem magának Fe-
rencek személyisége és élete nyomán, his-
zen ő összefoglalása, breviáriuma Jézus
Krisztusnak.

(Roztzefer–Dijk–Matura: Assisi Szent
Ferenc)

MAGYAROK NAGYASSZONYA

Írta: Boda László

Liszt Ferenc idézhetjük, amikor föltesszük a kérdést: ugyan hány ország
vallja a magáénak: magyarok, németek, franciák, olaszok, lengyelek... Mégis
hajlunk arra, hogy magyaros öntudattal azt mondjuk: „Ő a miénk”. S elfelejt-
jük odatenni a végére, hogy „a miénk is”. Persze a többgyermekes családból épp
a legkisebb sajátítaná ki a mamát az ismert szavakkal: „Az én anyukám!” Ho-
lott a gyermekek mindegyike elmondhatja – maradjunk ennél –, hogy „Az én
édesanyám”. Anélkül persze, hogy ezzel kisajátíthatná őt bármelyikük is.

Máriát ugyanúgy vallhatjuk a miénknek,
a „Magyarok Nagyasszonyának”, anélkül,
hogy mi, magyar katolikusok, másoktól
megvonhatnánk a hasonló jogot. Hadd
mondhassák el a maguk módján, hogy ők is
a magukénak vallják Boldogasszonyunkat,
Máriát, a maguk szemszögéből, szívük sze-
rint. Hiszen már a szó is sokat mond erről:
„Mi Asszonyunk”, a franciáknak Notre
Dame. Latinul: Maria nostra, amely egyik
kedvelt búcsújáró hely a Börzsönyben, s
egyben falunév is: Márianosztra.

Mária is úgy a miénk, magyaroké, hogy
nem sajátíthatjuk ki. Nem is tehetnénk. Hi-
szem nem csak mi, magyar katolikusok va-
gyunk nagy Mária-tisztelek. A körülöttünk
lévő országok is azok. Elég a nagy búcsújáró
helyeket megidézni határainkon túl,
amelyek nemzetközilek is egyben. Máriac-
ell, Csensztohova, Medzsgorje. Magya-
rosan írhatjuk valamennyit, hiszen zarándo-
kaink révén hozzánk is tartoznak, ahogyan
nemzetközi látogatottsága van nálunk pél-
dátul Máriapócsnak. Nem csupán országon
belüli úgy ez, hanem népek közötti feszül-
tség oldója is egyben, vagy zarándokse-
reget verbuváló magyar ünnepi találkozó,
mint Erdélyben Csíksomlyó, ahol a Kárpátokon
túlról a csángók, az anyaországból pedig az
itteni magyarok találkoznak. Nem ritka
azonban az amerikai vagy a nyugat-európai
magyar látogató sem.

A hívó katolikusok Mária országának
vallják Magyarországot. De hány más or-
szág is elmondhatja ezt a saját nemzeti ho-
vatartozása szemszögéből. Elég az olaszok-
ra, a lengyeleket vagy a spanyolokat em-
líteni. A legváratlanabb tapasztalatot még-
is az evangélikus Svédország jelenti szá-
momra. Nemzetközi konferencia keretében
megtekinthetjük például a lundsi szé-
kesegyházat, és benne meglepetten fede-
ztem föl nem egy, de három Mária-szobrot,
amit katolikus templomban sokallanak.
Persze a közös keresztény múlt felejtethe-
ten hagyatéka ez. Az útikönyvből pedig
megtudhatom, hány Mária-templom van
Svédországban. Aztán: nem kiemelkedő-e
az Ortodox Egyház Mária-tisztelete? Ná-
lunk ott a görög katolikus Máriapócs.
Kegyeltára fölött ott látható a csodatévő
kegykép, amelynek eredetijét a bécsi
Stephansdomban őrzik. És mégis, mind-
ezekkel együtt indokolt a lelkiünkben lelke-
dzett, rangos ünneppel kiemelt tisztelet-
adás: „Magyarok Nagyasszonya”...

A „nagyasszony” kivételes rangot jelent.
Ez a mi népünk kitüntetett ajándéka a Bol-
dogságosnak. Vajon kik voltak a történe-
lemben a magyar nép „nagyasszonyai”,
akiket megillet ez a – szavakba formált – ki-
emelt rang? Mert így értjük meg az ünnep
jelentőségét. Kik adták össze annak a ma-
gyar főköntőnek, magyar gyöngyös pártának
gyöngyszemeit, amellyel Máriát így meg-
tiszteljük? Csak párat említek: a bajor Gi-
zella királynét, István királyunk feleségét

nagyasszonyunknak tekinthetjük. Humyadi
János feleségét, Szilágyi Erzsébetet szintén.
S hogyan lehetne kihagyni Kanizsai Do-
rotyját, aki eltemette Mohács halottait.
Könyvei összevegyülnek emlékcímbe-
n Mária könnyeivel, és a miénkkel. Ilyen
nagyasszony nem adatott a Don-kanyar el-
esett magyar katonáinak, azoknak, akik
számban fölümúlták Mohács halottait. Zrí-
nyi Ilonát, Munkács várának hősi védőjét is
nagyasszonyaink sorába vesszük. És a má-
sik rangos bajorról, Erzsébet királynéről
sem feledkezhetünk meg, akit szívünkbe
fogadtunk, aki nálunk érezte otthon magát,
a gödöllői kastélyban, föl szabadulva a bécsi
udvar kímért etikettjétől. S mindez csak kis
töredék. Ki tudná valamennyit föl sorolni.

A magyar nagyasszonyok gyöngyko-
szortját foglaljuk be az elképzelt pártá-
ba, amelyet lélekben Mária homlokára
helyezünk. Így lehet ő a mi sajátos ma-
gyar tiszteletadásunkban nagyasszonya-
ink ékességeinek kiütemezettje, de maga-
san fölfejük emelkedve, hiszen ő a legál-
dottabb az asszonyok között. S ő az, aki
szívünkben hordott jelenlétével keresz-
tény történelmünk egészét átfogja, Ist-
ván királytól napjainkig.

„Tiszteled a nőket!” – hangzik az etikai
felszólítás, amely eljut az értelmünkig,
de már ritkábban a szívünkig és a tetteinkig.
Az erkölcsi parancs – túl az értelem s az
akaraton – az ünnep élménye révén hatol
igazán hatékonyan a szívünkbe. Nemzeti
ünnepe ez számunkra, amely sürgeti a nők
tisztelését, és megidézi történelmünk
nagyasszonyainak emlékét. Az ő női érte-
keiknek gyöngyös pártájával ajándékoz-
zuk meg lélekben Boldogasszonyunkat,
amikor külön ünneppel köszöntjük benne
a „Magna Domina Hungarorum” cím-
zettjét, a Magyarok Nagyasszonyát. □

Magyarok Nagyasszonya (Rózsák terei
görög katolikus templom, Budapest)

SCHMITT PÁL A SZENTATYÁNÁL

Magánkihallgatáson fogadta szeptember 10-én délelőtt XVI. Benedek pápa Schmitt Pál köztársasági elnököt a Castel Gandolfo-i nyári rezidencián. Az audiencia előtt az államfőt svájci gárdisták díszsorfala köszöntötte magas rangú vendégeknek kijáró ceremónia szerint. A köztársasági elnök német nyelven, tolmács nélkül beszélgetett a pápával.

Schmitt Pál egy XVII. századi, rézmetszeti térképet ajándékozott a katolikus egyházfőnek. A térképet John Speed angol történész-térképész metszette, és 1626-ban jelent meg Londonban „A világ legnevezetesebb részeinek látképe” című atlaszban. Ez arról nevezetes, hogy az első angol szerzőtől származó és Angliában nyomtatott világtalasz. A magyar államfő érmet kapott ajándékba, amely az egyházfőt ábrázolja.

A Vatikáni Információs Szolgálat közleménye szerint a pápa és a magyar államfő az ország helyzetéről cserélt eszmét, különös tekintettel a Katolikus Egyház közszolgálati tevékenységére, elsősorban a családi és közösségi élet területén. Továbbá szóba került a soron következő magyar uniós elnökség és a nemzetközi helyzet is.

A pápával folytatott négyesemközti beszélgetés után a magyar államfő találkozott Tarcisio Bertone bíboros államtit-

kárral, a vatikáni kormányzat vezetőjével. Délután Schmitt udvariassági látogatást tett Rómában Giorgio Napolitano olasz köztársasági elnöknel. Este az olaszországi magyar közösség tagjaival találkozott a Római Magyar Akadémián, majd részt vett a Nemzetközi Olimpiai Bizottság tagjai tiszteletére rendezett vacsorán. Az elnököt Rómába felesége, Makray Katalin is elkísérte. (Magyar Kurír)

MEGÁLDOTTÁK A FELÚJÍTOTT MÁRIAPÓCSI BAZILIKÁT

Ünnepi szent liturgia keretében áldották meg felújított nemzeti kegyhelyüket, a máriapócsi bazilikát szeptember 11-én. A szent liturgiát Cyril Vasil, a Kelti Kongregáció titkára vezette, a szentbeszédet Christoph Schönborn bíboros, bécsi érsek mondta.

Az ünnepi liturgián részt vettek Erdő Péter bíboros, Julius Janusz érsek, apostoli nuncius, Kocsis Fülöp megyéspüspök, Keresztes Szilárd püspök, az egyházmegye korábbi főpásztor, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, számos határon túli püspök, közjogi méltóságok, a testvéregyházak vezetői, és zarándokok ezrei.

Fülöp püspök Schönborn bíboros meghívásával utalt a Bécs és Máriapócs közötti szoros kapcsolatra. 1696-ban először könnyező képet császári rendeltetére Bécsbe szállították, majd egy év múlva szeptember 11-én körmenetekkel vitték a hívek a könnyező ikont egyik templomból a másikba, mielőtt a Szent István vértanúról elnevezett domban végleg elhelyezték. Azóta nagy ünnep szeptember 11-e Bécsben. A képről több másolat készült, egy ilyen másolat található Máriapócsban, amely azóta kétszer is könnyezett, a Bécsbe került ikon azonban nem könnyezett többször. (Folytatás a 6. oldalon)

SZENT ISTVÁN ÜNNEPE ZÜRICHBEN

Cserháti Ferenc, az MKPK külföldi magyarok lelkipásztori gondozásáért felelős püspöke augusztus 22-én Zürichbe látogatott, és szentmisét mutatott be a magyar szóránközségnek Szent István király ünnepének alkalmából.

A zürichi Szent István Misszióhoz tartozó hívek nem szűnő lelkesedéssel ünneplik minden évben védőszentjük ünnepét, fogalmazott tudósításában Vizauer Ferenc. A zsúfolásig megtelt Bruder Klaus-templomban Cserháti Ferenc püspökkel koncelebrált Luis Capilla prelátus, a svájci idegen nyelvű pasztoráció püspöki megbízottja, Pál István bázeli-berni magyar lelkész, valamint Vizauer Ferenc, a helyi Szent István Misszió lelkésze.

A püspök bevezető szavaival és szentbeszédében a keresztény élet gyakorlati feladataira buzdította az egybegyűlteket Szent István életpéldájára hivatkozva:

A zürichi magyar hívek minden évben megünneplik védőszentjüket

„Nem szóbeli, hanem sokkal inkább magatartásbeli hitvallásunkra, tanúságtételünkre kíváncsi a világ”. A szentmisét közös ebéd követte mintegy 250 fő részvételével. Délután a jelenlévők kérésére Cserháti püspök megosztotta lelkipásztori látogatásainak benyomását a világegyházban szétszóródott magyar emigránsok helyzetéről, nehézségeikről, valamint a jövőbeli kilátásairól. (MK)

MÁRIA RÁDIÓ: ÖRÖMHÍR A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

A magyarországi média világában példaadó missziós küldetést teljesítve négy évvel ezelőtt jött létre a Mária Rádió (MR). E katolikus adó adományokból tartja fenn magát, önkéntesek munkájára épít, s immár az egész Kárpát-medencében terjeszti az Örömhírt. Tervek szerint az idei év végéig – frekvenciabővítés révén – több százezer újabb hallgatót érhet el.

A mai eredményekig, a rádió ismertségének és népszerűségének folyamatos erősödéséig meglehetősen hosszú és göröngyös út vezetett. A legnagyobb próbátélt az jelentette és jelenti, hogy a Mária Rádió nem értékesít hirdetési felületet – azaz reklámbevétele nincs –, s finanszíros önjáróságát kizárólag adományokból fedezheti. Ennek ellenére működik, virágzik – immár tizenhat frekvencián hárommillió ember hallgathatja –, s idén 8-10 új frekvencia elindítását tervezik. E fejlődés az adományoknak, a mintegy 650 szolgáltatóval dolgozó munkájának, és mindezekről Szűz Mária közbenjárásának köszönhető – vallják a rádióban.

A Mária Rádió küldetése az evangélicizáció; filozófiája az együtműködés és a szolidaritás keresztényi útmutatása; műsorstratégiája az ima, a tanítás és életvezetési javaslatok ötvözése adásaiban. Mindazok, akik szolgáltatóként hozzátesznek valamit a Mária Rádió értékeihez, tanúságot tesznek az önzetlen és odaadó keresztényi életmóddal megvalósíthatóságáról.

A közös szolgálat irányítója a szakértelem. A Mária Rádióban professzionális háttérrel rendelkező, jól szervezett, rugalmas és kompetenciaalapú munkamegosztás szolgálja az evangélicizációs és missziós célokat. Neves egyházi és világi szakértők segítik a stábot, ők évi-gyakorlati útmutatásaikkal navigálnak a fejlődés irányába. Az

imádkozó rádió jegyében naponta szentmisét, zsolozsmát, rózsafüzért sugároznak, s rendszeresen élő miseközvetítésekkel jelentkeznek külső helyszínekről. A tanító rádió céljainak megfelelően a műsorprogram részét képezi a hittan, az Evangélium magyarázata, az egyháztörténettel foglalkozó előadások, illetve a különböző

lelkiségi mozgalmak munkájának és céljainak bemutatása. Végül, de nem utolsósorban, nagy érdeklődés övezi a gyakorlati életvezetést segítő műsorokat: például a családpassztorációt, az egészséges életmóddal vagy az ifjúság problémáival kapcsolatos adásokat. A műsorokhoz képest vezetőik arra törekednek, hogy közös dilemmáinkra hiteles, a keresztényi értékeken nyugvó válaszokat és választási lehetőségeket mutassanak fel a hallgatóknak.

Megbicsaklott világunkban biztos alapokra van szükség, ez teszi lehetővé az értéképítést. A Mária Rádió megálmodói és létrehozói ebben, azaz a keresztény Magyarország tartópilléreinek megszilárdításában elkötelezettek, miként az emberi közösségek – keresztényi érték által összekapcsolt – kohéziójának megerősítésében is. Ezt szolgálják a különböző platformok is – a nyomtatott magazin, az internetes megjelenés, a közösségi portálokra való kommunikáció –, amelyek a hívők és a hitüket keresők találkozásának kiváló és határozható módjai. (Vasvári Éva)

A rádióban professzionális háttérrel rendelkező, jól szervezett, rugalmas és kompetenciaalapú munkamegosztás szolgálja az evangélicizációs és missziós célokat.

BIBLIKUS KONFERENCIA SZEGEDEN

A szeptember 9–11. között megrendezett 22. Szegedi Nemzetközi Biblikus Konferenciát Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes is köszöntötte. A 17 egyházi felsőoktatási intézmény jelenlétében a díszelőadásokat Jakubinyi György gyulafehérvári érsek és Joachim Gnlika müncheni professzor tartotta, akiről a konferencia díjat nevezett el, melyet első alkalommal Jakubinyi érsek kapott, aki több mint húsz éve hatékonyan támogatja a Kárpát-medencei biblikusok éves eszmecserejét.

Gnlika professzor XVI. Benedek pápa nemzedékéhez tartozik, fénykorában Münchenben kétezres hallgatója volt, ötvenen doktoráltak nála és ezekből húsz tanít jelenleg különböző egyetemeken, Afrikától Amerikáig. A konferencián nagy számban vettek részt a debreceni református és az evangélikus teológia hallgatói és tanárai is. Sok szerbiai magyar pap és katekéta, valamint erdélyi egyetemi hallgató volt kíváncsi a konferencia húsz előadására, melyek két párhuzamos szekción hangzottak el.

A testről és a keresztény egyház, valamint a Biblia test fogalmáról igen zavaros

elképzelések élnek a mai társadalomban. Nietzsche óta legtöbbször testlenségesség vádolják a keresztényeket. Ezzel szemben a konferencia előadásai a test megszenteléséről, Jézus testi reakcióinak bibliai megjegyzéseiről szóltak. A hallgatóság előtt világossá vált, hogy Jézus feltámadásával a testet is megszentelte; a testünk ellen elkövetett bűnök súlyosabbak.

Joachim Gnlika szerint a Szegeden elhangzott előadások már régen nemzetközi színvonalúak, az összejövetel jól ismert Európában, erénye, hogy 6- és újszövetségi témájú előadásokkal egy-egy témának teljes bibliai panorámáját tárják fel a hallgatóknak. Ami viszont egyedülálló, hogy az előadók és a hallgatók barátságokat kötnek egymással, és a színeketben élénken vitatják a konferencián elhangzottakat.

Aki nem tudott részt venni a konferencián, azok számára a konferencia írott és hang anyagát feltettük az internetre. Megtalálhatják a www.congresstravel.hu/biblikus2010 honlapon. Jövőre a Biblia bölcsességéről fognak tanácskozni Szegeden.

Benyik György

Gyermekeknek

IMÁDKOZD A RÓZSAFÜZÉRT!

A katolikusok egyik legkedvesebb imádsága a rózsafüzér, amit biztosan te is ismered. A bevezető imádságok után öt tized következik, melyek mindegyike egy Miatyánkból és tíz Üdvözlégy Máriából áll. A tizedek imádkozásakor Jézus és a Szűzanya életének egy-egy fontos állomására gondolunk, mint például: „Akit te Szent Szűz a világra szültél”. Vagy: „Aki érettünk a keresztet hordozta” stb. Nem sorolom most fel mindegyik titkot, hiszen az imádkóvetyekben megtaláljátok őket. Annyit azonban elmondok, hogy összesen négy rózsafüzér „kör” van, s öt-öt tizedből áll mindegyik. Az első az *Örvendetes rózsafüzér*, amelynek titkai Jézus születésére és gyermekkorára emlékeztetnek minket. A *Világosság olvasójának* titkai a felnőtt, tanító Jézus életének öt fontos eseményét állítják elénk. A *Fáj-*

dalmas rózsafüzérben Krisztus szenvedésére és kereszthalálára emlékezünk, míg a *Dicsőséges olvasó* titkai Jézus feltámadásától a Szűzanya megkoronázásáig vezetnek lélekben minket.

Akkor imádkozd jól a rózsafüzért, ha lelki szemeid előtt megjelennek Jézus életének ezek az állomásai, a titkok, s nagy-nagy szeretettel gondolsz Arra, akinek a mennyország lehetőségét köszönheted. Szüleiddel, testvéreiddel, nagyszüleiddel együtt imádkozzatok ti is a szentolvasót, különösen októberben, hiszen ez a hónap a rózsafüzér hónapja. Nem kell persze az egészet egyszerre végigimádkozni, de egy-egy tized elmondása nem tart tovább tíz percnél. Ajánld fel azokért, akiket nagyon szeretsz, és azért, hogy soha ne bántsd meg bűnөөdél Jézust.

Erzsébet néni

Fiataloknak

BESZÉLŐ KEZEK

Amikor az ember kézzel-lábbal mutogatva próbálja megérteni magát, akkor elképzelhető, hogy nem beszéli a körülötte állók nyelvét, vagy az is lehetséges, hogy ezekkel a mozdulatokkal igyekszik alálázni, hangsúlyozni mondanivalóját. Az ember tud a kezével, mozdulataival, gesztusaival is beszélni. A jelbeszéd forradalmasította kapcsolatainkat azokkal, akik nem hallanak vagy nem tudnak beszélni... Kezeink mozdulataival, intéseivel jeleznek véleményünket, álláspontunkat, akár vitatott kérdésekben is. Az ember képes egyedül kezének mozdulatával akár belső, rejtett érzéseit, hangulatát, elutasítását vagy barátságát,

szeretétét kifejezni. Kezünk intése jelenthet áldást vagy átkot, életet vagy halált... Mózes imára kitért kezei (vö. Kiv 17,8-13) Isten és a választott nép különleges kapcsolatának a jelképe. Mózes nem lankadó, kérő, könyörgő kézműdolgozó: Isten keze. Védő, óvó pajzs a bajban, veszedelemben... A mi kezünk. Imára kulcsolva másokért, simogatva, vigasztalva a szenvedőt, nemet intve elutasítva mindent, ami megvetendő, a jó felé vezető útra terelgető: Isten keze... Áldást, erőt osztó néma kézszorítás, ami senkit sem sért, bánt. Legyen a mi kezünk az Ő keze, kapocs, elszakíthatatlan lánc, Veled és minden emberrel.

Pál atya

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

egy egyetem katolikusnak, kereszténynek nevezni magát, ha arra törekszik, hogy az ignáci nevelési hagyomány ihlesse, komoly erőfeszítéseket kell tennie azért, hogy a krisztusi szeretet Evangéliumát beágyazza az akadémiai életbe, az egyetemista életbe, és hogy az Evangéliummal itassa át a hit és az igazságosság elmozdítását a világban.” (Santiago, Chile, 2006. május 2.)

Ez utóbbi alkalommal a Hurtado Szent Alberttről nevezett egyetemet avatták. Ez az 1951-ben elhunyt chilei szent egyszer így vallott: „Az egyetem elsődleges küldetése az, hogy a világot kényelmetlenül tegye, és az egyetem elsődleges erénye az, hogy érzi ezt a kényelmetlenséget, ezt a meg nem egyezést a behörtönzött világgal szemben.”

II.

Missziós szándék (Missziós világnap): Hogy a missziós világnap alkalmul szolgáljon annak megértéséhez, hogy Krisztus hirdetésének feladata szükség és vissza nem utasítható szolgálat, amelyet az Egyháznak hivatásánál fogva végeznie kell az emberiség javára.

Az alábbi gondolatok szerzője Guillermo Alberto Morales atya, a Pápai Missziós Művek országos igazgatója Mexikóban.

„A missziós világnap felszólítás a világ összes keresztényéhez, hogy helyzetüknek megfelelően működjenek közre az Evangélium hirdetésében. A Hitterjesztés Pápai Műve Isten egész népet arra hívja a jelen korban, hogy kapcsolódjék be ebbe a napba; ennek a hívásnak azonban mélyebb gyökerei vannak az evangéliumi missziós parancsban: feltámadása után Jézus megjelent tanítványainak, és így szól hozzájuk: »Menjétek el az egész világra, és hirdessétek az örömhírt minden teremtmény-

nek» (Mk 16,15). E parancsra adott válaszként a hívők a kereszténység kezdetétől a legkülönbözőbb módon terjesztették az örömhírt. Ilyen volt az imádság (ApCsel 6,5; 1,24; Fil 4,6) és az anyagi segítség; gondoljunk csak a jeruzsálemi közösség javára végzett gyűjtésekre (1Kor 16,1kk; Róm 15,26-28; Gal 2,10; 2Kor 8,9; ApCsel 24,17), amelyeket mindig az Isten szemében kedves áldozathozatal és bűntőlés kísért. Az Egyház későbbi története majdnem húsz évszázadon keresztül ugyanezt példázta: számos keresztény nagylelkűen és elköteleződéssel szolgált, és így, helyzetének megfelelően, együttműködött a Királyság terjesztésében és építésében.”

A XIX. századot a missziók századának nevezik. 1822-ben megalapították a missziós világnapot; egy jó évszázados történelmi alakulás után pedig, 1926-ban, a Hitterjesztés Pápai Műve három kért terjesztett XI. Piusz pápa elé, és kedvező fogadtatásra talált. 1. Október utolsó előtti vasárnapja az egész Egyház számára legyen missziós világnap. 2. Ezen a napon minden mise könyörgéséhez csatolják hozzá a hitterjesztésért szóló könyörgést. (Ez a gyakorlat a zsinat után módosult.) 3. A homíliának legyen missziós jellege, kiemelve a Hitterjesztés Pápai Művének támogatását.

A pápák minden évben a missziós világnap előtt néhány hónappal gazdag tartalmú üzenetet küldenek minden kereszténynek. Most imaszándékunk témája maga az októberi világnap.

„Egységben a Szentatyával ebben a hónapban azért imádkozunk, hogy minden keresztény, e nap megünneplésétől indítva, vállalja sajátjaként azt a szerepet, hogy Krisztust hirdeti; ez a szerep XI. Piusz pápa szavai szerint »olyan szükséges és nélkülözhetetlen szolgálat, amelyet az Egyház hivatva van végrehajtani az emberiség javára».

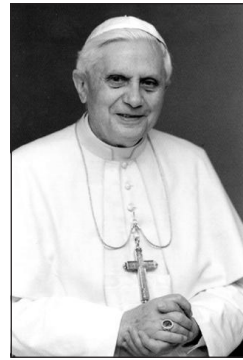
Claudio Barriga SJ – Nagy Ferenc SJ

A FIATALOK KÉRDEZNEK –
A SZENTATYA VÁLASZOL

A XXV. Ifjúsági Világnap előkészületeként mintegy hetven ezer fiatal virrasztott együtt a Szentatyával március 25-én, Rómában. Ennek során a fiatalok kérdéseket tettek fel XVI. Benedeknek.

– *Szentatya, mit jelent, hogy Jézus szeretettel tekint ránk? Ma is megtapasztalhatjuk ezt?*

– Úgy gondolom, igen, mert az Úr mindig jelen van, és mindannyiunkra szeretettel néz, csak észre kell vennünk a tekintetét. Ahhoz, hogy találkozni tudjunk Jézussal, először meg kell tapasztalnunk, hogy szeret, és meg kell ismernünk őt. Ennek különféle útjai vannak. Az első: meg kell ismernünk Jézus

Isten öröktől fogva akarta, Isten szeret engem, levegy van velem.

A lényege a szeretet. A parancsolatok pusztán a szeretet gyakorlati kifejtését tartalmazzák, a szeretet útjára irányítanak. Olyan alapvető értékekre figyelmeztetnek, mint a társadalom alapját jelentő család; az élet, amelyet Isten ajándékként kell tisztelnünk; a férfi és a nő megszentelt kapcsolata, valamint a társadalmi rend és igazság. Ezek azok az alapérté-

kek, amelyek megmutatják az igaz szeretet helyes útját. Istennek minden emberrel terve van, de mindenkinek igyekeznie kell azt tenni, ami a szeretet lényege: hogy élete ajándék legyen mások számára.

Ez sok lemondással jár, de aki igaz és nagy dolgokért adja oda magát, igazi életre lel. Mindenki megtalálja a maga hivatását az önkéntes szolgálatban, imaközösségekben, mozgalmakban, a plébániában vagy a szakmájában. Nem az a fontos, hogy valaki tudós-e vagy földműves: Isten számára mindenki fontos, és minden szép, ha teljes odaadással éljük, olyan szeretettel, amely valóban megváltja a világot.

*

– *Szentatya, honnan meríthetek erőt a nagy döntésekhez, ki tud segíteni?*

– Kezdjük egy nehéz kérdéssel: a lemondással, ami végül megszépül, ha tudjuk, miért vállaljuk. Ez indokolja a lemondással járó nehézségeket is. Szent Pál említi, hogy az olimpiai versenyzőknek nagyon kemény fegyelműzésben kellett élniük, sok mindenről le kellett mondaniuk, hogy elnyerjék a győzelmet. Ez a példa nemcsak a sportra, hanem az élet minden területére érvényes. Senki sem lehet például jó szakember megfelelő felkészültség nélkül, ami mindig fegyelmet és sok lemondást követel. Ugyanígy a művészetben vagy az élet más területein. Vagyis meg kell értenünk, hogy egy cél eléréséhez, legyen az akár szakmai, sport, művészeti vagy kulturális, sok mindenről le kell mondani, áldozatokkal kell hoznunk. Az emberi lét művészete sok lemondást követel. A lemondások segítenek, hogy megtaláljuk az Isten Igéje által mutatott utat, és ne kerüljünk a drog, az alkohol, a szexualitás, a pénz, a lustaság rabságába. Ezek eleinte szabadsággal kecsegtetnek, valójában azonban egyre leküzdhetetlenebb rabság kezdetét jelentik.

Igazi szabadságot az ad, és az teszi értékessé az életet, ha legyőzzük a pillanatnyi kísértést, és tovább megyünk a jó felé. Látnunk kell tehát: ha nem mondunk nemet bizonyos dolgokra, nem erősödik a valódi életre kimondott nagy igenünk. Legyenek példáink a szentek, akik tudtak lemondani, s így szabaddá váltak; gazdagítják az egész világot, és megmutatják, hogyan is lehet élni.

Arra a kérdésre pedig, hogy ki tud segíteni, azt mondanám, hogy segítenek az egyháztörténelem nagy alakjai, segít Isten Igéje, segít a plébániai közösség, a mozgalom, a vállalt szolgálat. Segít olyan emberek barátsága, akik előttünk járnak az élet útján, és meg tudnak győzni arról, hogy ez a helyes út. Kérjük az Urat, adjon nekünk mindig olyan barátokat, akik segítenek meglatni a helyes utat, s így szép és örömteli életre leljünk!

(V. R.)

Floridai levél

FOLYTATÁS...

(Az *Életünk* 2007. áprilisi számában megjelent *Írás-tudók?* című cikk kiegészítése a kutatások újabb felismerései alapján.)

Annak idején a kurzív, a folyóírás elhagyásának káros következményeire hívta fel a figyelmet az *Írás-tudók?* című cikk. Mintha az USA ifjúsága csak az egymás mellett, önállóan álló nyomtatott betűket ismerné, a kapcsolás fogalma kiment volna a divatból... Mintha a betűvetés tudományát kiszorítaná a „távírógepen a számokról betűkre átváltó billentyű”... Legjobb úton haladunk a szellemi elszegényedés eme szintje felé...

Nos, ezt a szintet mára nemcsak elértük, egy nagy lépéssel túl is jutottunk rajta. Az újabb és újabb, rafinált elektronikus szerkeztűk megjelenésével beköszöntött a mondatokat, szavakat, fogalmakat helyettesítő rövidítések kora.

A 8–18 évesek között végzett felmérések néhány eredménye: az „átlag gyerek” napi hét és fél órát használ külföldi elektronikus szerkezeteket. A fiatalok egyharmada hajlandó beszélni, és nem riad vissza a személyes találkozásról, viszont kétharmada beszéd helyett „szövegez”. Egy tizenéves – egy hónap alatt – 1500 szöveges üzenetet küldött. A technológia ilyen méretű eluralkodása nagyban veszélyezteti a gyerekek intellektuális fejlődését.

G. Parker egyetemi tanár harminc éve tanulmányozza a gyerekek baráti kapcsolatait. Arra a kérdésre keresi a választ, hogy a személyes találkozás nélküli kommunikáció közelebb hozza-e a gyerekeket egymáshoz, vagy csökkenti a jó kapcsolatok kialakulását. Megjegyzni: nem hagyhatjuk, hogy ezek a jó kapcsolatok elsovadjanak, hiszen alapvetően hatnak a gyermek fejlődésére: segítik, hogy megismerjen, megtanuljon különböző magatartásmódokat; hogy banni tudjon az érzéseivel, érzelmeivel, hogy egyáltalán képes legyen kifejezni azokat; hogy elérjen a belső egyensúly bizonyos fokára. Olyan tényezők ezek, amelyek segítik majd a felnőtt kapcsolatok kialakítását.

Hogy a különböző drogoknak milyen hatása van a fejlődésre, nem témája ennek a kurta beszámolónak. Mégis meg kell említenem egy tanulmány okán. Kimutatták ugyanis, hogy az elektronikus szerkezetek napi sokórás használata függőséget eredményez. A tény mi sem bizonyítja jobban, mint a University of Maryland egyetlen napra, 24 órára korlátozott kísérlete.

Kétszáz diák vállalkozott arra, hogy 24 órán át nem használ elektronikus segítőeszközöket. A valójában rövid, de nem egy diáknak nagyon hosszúnak tűnő idő eredménye sokakat megdöbbentett: jelentkeztek a drog- és alkoholizáló kúra káros tünetei. Szorongás. Félelem, hogy képtelenek „funkcionálni” a mobiltelefon, az internet, a közösségi háló és a hozzájuk ezúton kapcsolódó társaik nélkül. Magukra maradtak. Elhagyatottak lettek. 24 óra alatt!

Gary Small, a Los Angeles-i egyetem professzora megjegyzi: a komputerrel felnövő generáció nehezen igazodik el a társas rendszerben. Míg nagyon képzett az egyik oldalán, „gyenge” a közvetlen emberi kapcsolatok világában.

Az említett kutatások az USA fiatal-ságával foglalkoznak. Bár általánosítani nem lehet, nem árt, ha tudunk róluk.

Bitsky Ella, Sarasota

AFGANISZTÁN KATOLIKUS

JÓTEVŐJE

Az interjú után csak annyi ideje maradt, hogy felkapja bőröndjét, és induljon a müncheni repülőtérre, hogy az Egyesült Arab Emírátsok légitársaságának gépével Pakisztánba utazzon, és megkezdje a Pesavár térségében élő közel kétfélmillió afgán menekült számára gyűjtött segélyek szétosztását.

Neve alapján magyarul is beszélgethetünk volna, de Reinhard Erös csak néhány szót tud édesapja, a Sarkadról származó néhai Erös Sándor anyanyelvén. Reinhard ugyanis már német földön született, ahová édesapja a világháború végén napjaiban katonaként érkezett. Bajor nőt vett feleségül, sokat utazott, és így a kis Reinhard csak németül tanult meg. Apja nyomdokaiba lépve a katonai pályát választotta, a tisztis iskolát elvégzése után orvosi diplomát szerzett, majd a politikai tudományokba is belekóstolt. Mint mondja, így beláthatott a világban történő események hátterébe is. Tanámot vett feleségül, aki szívvel-lelélekkel támogatja férje már katonáorvosi pályáját is meghatározó humanitárius erőfeszítéseit. Szabadságának tekintélyes hányadát önkéntes segítőként Banglades vagy Pakisztán nyomomgyedeiben működő kórházakban töltötte. Még a '80-as évek elején Calcuttában megismerkedett Teréz anyával, akitől a vasámpai miséről jövet megkérdezte, hogy megítélése szerint mire van szükség egy európai emberre ahhoz, hogy eredményesen végezhesen jó-

tékonyági szolgálatot a harmadik világban. Reinhard Erös azt várta, hogy Teréz anyja a jó felkészültséget, lelki tartást, vagy interkulturális ismereteket fogja említeni, ehelyett azonban az albán származású apaca azt mondta neki, hogy csak akkor lehet sikeres, ha szereti is azokat, akikre idejét szánja. Az interjúban ezt többször is kiemelte, mert – mint hangsúlyozta – ez a gondolat vezérelte abban is, hogy megalapítsa a később Afganisztáni Gyerekesély névre keresztelt szervezetet. Mindez családi vállalkozásban indult, amikor a 80-as évek közepén a Szovjetunió által megszállt Afganisztánból emelnekül baráti segítségével fizetés nélküli szabadságot kért munkaadójától, a német hadseregtől, és Pakisztán felől gyógyszerrel megrakott tevékaravánnal titokban átlépte az afgán határt. Felesége és négy kicsi gyermeke Pesavárban maradt. Az akció hosszúra nyúlt, ezért az asszony iskolát alapított, amelyben az Európai Unió tanterve alapján oktatták a Pakisztánban működő amerikai, európai és ázsiai segélyszolgálatok alkalmazottainak mellett a térségben élő afgán menekültek gyerekeit is. Reinhard Erös családja vállalkozásban működő kezdeményezése komoly visszhangra talált Németországban, és a bőven csordogáló anyagi források mind nagyobb számú rászoruló segélyszervezet útján valóban célba jutnak.

Vincze András

VITÉZ BALOGH ÁDÁM KITÜNTETÉSE

V. Balogh Ádám, valamennyiünk „Ádi bája” életének 90. évébe lépett. Mint gimnazista önképzőkori és Mária kongregációs elnök volt, a Ludovika Akadémiát „kiváló összegyéniség” minősítéssel végezte. Mint hivatásos katonatiszt (főhadnagy) a fronton kétszer sebesült, majd a háború után mint egy ellenállási csoport vezetőjét börtönre ítélték. Hat és fél évet töltött szibériai munkatáborokban, de előbb még a hírhedt magyar katonai politikai börtönökben raboskodott, ahol vigyorogva mondták a foglyok szemébe: „Tudják meg, hogy maguknak még a csontjaikkal sem kell elszámolnunk!”. Viszszakerült a budapesti börtönbe; őt is az 1956-os szabadságharc szabadtotta ki. Szüleit nyolc és fél év rabság után a Bibliából ismert szavakkal kö-

szöntötte: „Pax vobis, ego sum!” – Balogh Ádám, a patrióta, a vallásos ember. A Bad Ischl-i állami gimnáziumban közel harminc évig tanított testnevelést és orosz nyelvet.

Szertornászai a legjobbak voltak Felső-Ausztriában, országul tanuló diákjai pedig a nyelviolimpián díjakat nyertek, közülük az egyik kisleány hivatalos tolmácsa lett Vieböck osztrák asztronautának.

Az osztrák tanügyi vezetés „iskolai és iskolán

külvilági aktivitásaiért a honvédelem terén” a Silbernes Ehrenzeichennel tüntette ki, a múlt hónapban pedig a felső-ausztriai tartomány Kultur-medaille-jával tüntette ki Josef Pühringer tartományfőnök.

De kitüntette Orbán Viktor is első miniszterelnöksége alatt, sőt a korábbi magyar államelnök, Sólyom László is a Szabadság Hőse-emlékéremmel. Balogh Ádám tanár úr tagja több nemzetközi lovagrendnek (Szent Lászlár Rend, Templomosok, Szent György Lovagrend, Szent László Lovagrend) és törzskapitánya a történelmi Vitézi Rendnek, amely őt a legmagasabb kitüntetésre méltatta, s megkapta a Lovagkeresztet és az Aranygyűrűt. Ma is kerékpárral jár a városba, ez is hitét és erős akaratát bizonyítja.

Simonffy Erika

A TEREMTETT...

(Folytatás az 1. oldalról)

A zarándoklat alapvető üzenete, hogy a teremtett világ jóság, szépsége, termékenysége, és ennek megőrzése volt az ember első hivatása, amely bizalommal a kezébe adatott. A résztvevők összefoglalták azokat az értékeket, amelyeket az Egyház társadalmi tanítása is megfogalmaz.

– Tevékeny elkötelezettség szükséges, hogy a közjóban mindenki részesüljön, el kell ismerni, hogy az egyes ember jóléte az összes ember jólétének függvénye.

– Tiszteletben kell tartani azt az elvet, hogy a föld javait nem szabad igazságtalanul uralni, túlzó mértékben kihasználni, korlátozni, árusítani.

– A globális környezet jövője érdekében alapvető fontosságúak a helyi kezdeményezések, fontos a családok, a plébániák, az iskolák szerepe.

– Fontos a szolidaritás, hogy az emberek készek legyenek áldozni személyes jövedelmükből mások, különösen a szegények és a védtelenek javára.

– Igazságos elosztásra van szükség; ne azokat sújtsák leginkább a környezetrombolás hatásai, akik a legkevésbé szennyezik a környezetet, vagyis a szegényeket, a védteleneket.

– Fontos a generációk közötti igazságosság elve, vagyis hogy körültekintően és gondosan cselekedjünk a jövő generációk érdekében.

– A természet könyve egy és oszthatatlan. Az emberi személy ökológiájának tisztelete elválaszthatatlan a teremtett világ tiszteletétől.

A résztvevők felhívást intéztek a fiatalokhoz, a családokhoz, a plébániák közösségeihez, a kolostorokhoz, az iskolákhoz, a szemináriumokhoz és az egyetemekhez, hogy megújult elkötelezettséggel éljék meg hivatásukat földi hajlékunk gondozása érdekében; terjesszék, tanulmányozzák, valósítsák meg ezeket az alapelveket, amelyek világos és meggyőző, reményteljes útmutatást adnak az emberiség számára.

Buzdítanak továbbá arra is, hogy más felekezetekkel és keresztény egyházi közösségekkel együtt indítsanak közös akciókat, közös imádságokat, mint amilyen a zarándoklat részeként St. Pöltenben tartott ökumenikus imádság volt.

A résztvevők megállapítják, hogy zarándoklatukkal a Mária által vállalt, reménnyel és örömmel teljes utazást elevezték fel, amikor ő folyókon és hegyeken keresztül elment Erzsébethez, hogy hirdesse neki az új teremtés hajnalát. Ez az utazás a jövőbeli egyház, a zarándok egyház előképe volt.

Ezekkel a gondolatokkal zárták a zarándoklatot Mariazellben, abban a reményben, hogy elősegítették az Úr által nekünk ajándékozott világ még jobb megértését, és kifejezve annak szükségességét, hogy ismét igent mondjunk a hivatásunkra.

Magyar Kurír

TOLLAS TIBOR

OKTÓBER 23.

Rian a föld, a falak dőlnek, Kék harsonnákkal zeng az ég, S barlangjából a dohos kőnek Az ember újra fényre lép.

Fonnyadt testünket záporozza, Sápadt arcunkra hull a nap, S zédülten, szinte tántorogva, Szabadság, szívjuk sugarad.

Sötétből tárul ki a szívünk: Nyíló virág a föld felett. A szolgaságból fényt derítünk, Fegyver nélkül is győztesek.

„TUDTAM, HOGY MEG IS ÖLHETNEK, MÉGSEM FÉLTEM”

Vallás elleni erőszak az elszenvedők szemszögéből

A szerzetesek és világi misszionáriusok a világ számos pontján fizikai támadásoknak vannak kitéve. A La Croix azt a kérdést vizsgálta, mennyiben befolyásolja e szüntelen fenyegetettség a misszionáriusok lelki és hitéletét.

„Tudtam, hogy meg is ölhetnek, mégsem féltem” – Agnès Bordeaux, a Pommeraye-i Gondviselés Kongregáció francia nővére, aki Mixcóban, Guatemalaváros egyik sűrűn lakott külső kerületében él, még mindig megindultan mesél arról a fegyveres támadásról, melynek rajta kívül még két fiatal hondurasi nővér esett áldozatul néhány héttel korábban. Otthonuk magas falakkal és vasajtóval védett, három fegyveres férfinak mégis sikerült bejutnia az épületbe. Pénz után kuttattak.

Amíg a két idősebb támadó végigkukkotta a házat, Agnès nővért egy negyedóra hosszat a legfiatalabb őrizetére bízták. A 15 éves fiú a nővér halántékához pisztolyt szegezve várta, hogy társai végezzenek. A hatvanas éveiben járó nővér, látva, hogy a kamasz remegő kézzel fogja rá a pisztolyt, megpróbált beszélni vele. „Tudom, hogy nem szabadna ezt tennem – vallotta be a fiú –, de kényszerítenek rá. Ha nem engedelmeskedem, megölik az anyámat és engem is.”

Miután néhány száz eurónak megfelelő mennyiségű pénzt összeszedtek, a három fegyveres elmenekült, és a megköztözött nővérek magukra maradtak. Az elkövetkezett órákat arra használták, hogy megosszák egymással érzéseiket. „Megérintésük mindegyikünk újra elmondta a többieknek azt is, hogy mi a célja itt-létének Guatemalában” – folytatja a nővér. Majd hozzátette, hogy azóta mindhárom támadóért is imádkoznak, „különbösen a legfiatalabbtól”.

Az Evangélium Kis Nővérei San Salvador egyik szegénynegyedében szintén nap nap után szembesülnek az erőszakkal. Egyik reggel hárman közülük felszálltak a buszra, hogy bemenjenek a városközpontba, amikor néhány támadó a szemük láttára lőtte agyon a sofőrt és a jegyárst. „Valószínűleg nem voltak hajlandók fizetni a maránk” – mondja Marie-Christine Lacroix nővér, aki a Közép-Amerikában töltött hosszú évei alatt sem tudott beletörődni a maránk nevezett helyi bandák erőszakos akcióiba, akik 9-10 éves utcagyerekeket toboroznak, és a kiskereskedőket és kézműveseket sarcolják. „Szegények próbálnak meg kiharcolni más szegényeket. Ez tiszta örület!” – veszi át a szót Christine Simon nővér, Christian Poveda La Vida loca című filmjére utalva, amelyet a francia rendező röviddel meggyilkolása előtt készített a San Salvador-i bandákról.

„Naponta négy-öt fiatal ölnek meg a közvetlen szomszédságunkban. Egy idő után az ember hozzászokik, és ez rettenetes...” – meséli Jean-Louis Genoud, a Fidei Donum misszionáriusa, aki negy-

„Naponta négy-öt fiatal ölnek meg a közvetlen szomszédságunkban”

A Közép-Amerikában dolgozó misszionáriusok mindannyian tisztában vannak a szüntelenül rájuk is leselkedő veszélyekkel. Múlt decemberben például egy 46 éves brazil papot, Alvino Broeringet egy bűnöző majdnem megölt, mert megakadályozta, hogy ellopja az autóját. Ugyanebben az időben egy kolumbiai segédpüspök, Victor Manuel Ochoa Cadavid

(Folytatás a 7. oldalon)

MEGÁLDOTTÁK...

(Folytatás a 3. oldalról)

„Mi miatt sírt Mária?” „Ki miatt sír ma is?” – kérdezte szentbeszédében Schönborn bíboros. A választ az ikon mondja meg számunkra. Mária a jobb kezével a bal karján ülő gyermek Jézusra mutat, aki „...az út, az igazság és az élet...” (Jn 14,6) Ezért hívják a bizánci hagyományban ezt az ikont útmutató Istenanya-ikonnak. Jézus nem emeli a kezét áldásra, mint a többi ikonon, hanem édesanyjára mutat, mint ahogy a keresztfán Jézus Máriát mindannyiunk édesanyjává tette. Mária azért sír, mert Jézus nem kap elég tiszteletet. Magyarországon az elmúlt ateista rendszer kitelenségét hagyott hátra, hazugságokkal, korrupcióval. Az országnak újra Krisztus felé kell fordulnia, hogy az emberek boldogok legyenek, de ehhez kinek-kinek meg kell térnie.

A homília végén a bécsi érsek ajándékként átnyújtotta Fülöp püspöknek a bécsi Szent István-székesegyház egy kis darabkáját, valamint a Hajdúdorogi Egyházmegye védőszentjének, Szent István első vértanúnak és Bécs védőszentjének,

A kegytemplom megáldása része volt a hároméves jubileumi ünnepsorozatnak

LENNE EGY...

(Folytatás a 2. oldalról)

A megbocsátás olykor hatalmas lelkiert kíván, Isten mégis mindannyiunktól ezt kéri – ami azt is jelenti, hogy mindig meg is adja a megbocsátáshoz szükséges kegyelmet.

A megbocsátás nem azt jelenti, hogy kibebiztítjuk az elkövetett rosszat, vagy felmentjük az elkövetőt. Goretti Mária nem kérte, hogy Alessandro ne kerüljön börtönbe. Azt sem jelenti, hogy felejtjük el, ami történt – erre sokszor nem is volnánk képesek. A megbocsátás azt jelenti, hogy egykori szenvedésünk gyalázatával mintegy „megtrágyazzuk” lelki fejlődésünk talaját; minél többet szenvedtünk, annál dúsabban, annál nagyobb termékenyítő erővel.

Alessandrot elsősorban nem a törvényi büntetés, hanem Mária megbocsátása indította arra, hogy bűnbánatot tartson és bocsánatot kérjen. Minden áldozat erre a bocsánatkérésre vágyik leginkább, és az elkövetők leginkább ezzel tartoznak áldozataiknak. Ez azonban általában nem a polgári igazságszolgáltatás következménye, hanem a hősies megbocsátás keresztény példájának gyümölcse. Az áldozatok megbocsátása – Goretti Szent Mária közbenjárására – sok bántalmazót segíthet igaz megtéréshez az Egyházban és a világban.

A botrányok nem rombolhatják le hitünket!

Az egyházi botrányok mély nyomokat hagytak a katolikus hívekben is; sokak hite megrendült, annak ellenére, hogy nem tartoztak a visszaélések áldozatait vagy szemtanúit közé.

A szent, akinek élete talán a legjobban példázta, merre érdemes lépni ilyen helyzetben, Szalézi Szent Ferenc (1567–1622), a kelet-franciaországi Chablais tartomány reformáció utáni nagy apostola.

Amikor Szent Ferencet 1593-ban pappá szentelték, a Genfi Egyházmegye romjain hevert. Évtizedeken át egyik egyházi botrány követte a másikat; nem csoda, hogy a reformáció igen gyorsan terjedt. Az egyháziak képmutatásán felháborodott hívek szembe fordultak a katolikus hittel, és a kereszténység más, erkölcsösnek ígérkező formáját választották. Sok helyen elűzték a papokat. A genfi püspöknek is menekülnie kellett a városból; a franciaországi Anneyban kapott menedéket. Egyes források

Hofbauer Szent Kelemennek ereklyéjét. A kegytemplom megáldása része volt annak az ünnepsorozatnak, amellyel az egyházmegye papjai és hívei készülnek az egyházmegye alapításának százéves jubileumára 2012-ben. A hároméves előkészület mottója: „Önmagunkat, egymást és egész életünket Krisztus Urunknak ajánljuk.”

A felújítási munkálatok során teljes egészében megújult a templom tető- és toronyszerkezete, fűtési rendszere, a belső berendezés, restaurálták az ikonosztáziót, átépítették a belső udvart és a templom előtti teret is.

Kovács Agnes

szertint a hatalmas kiterjedésű területen mindössze húsz katolikus maradt.

Kilenc hónappal Ferenc szentelése után a püspök olyan papokat keresett, akik vállalkoznának a vidék újraevangelizálására. Ez embert próbáló feladatra egyedül Ferenc jelentkezett. 27 évesen, gyalogszerrel indult a hatalmas terület visszahódítására. Vállalkozása annyira veszélyes volt, hogy éjjelente biztonság érdekében laktanyában kellett aludnia. Élelet kétszer is orgyilkosok fenyegették. Egyszer, amikor farkasok támadtak rá, egy fán fagyoskodva töltötte az éjszakát. De kitartott: mivel a prédikálás ilyen veszélyesen bizonyult, röplapokon terjesztette a katolikus tanítást, tapintatosan rámutatott a kálvini tanok tévedéseire, és válaszolt a vitás kérdésekre.

Azoknak, akik még mindig haragudtak a papokra a botrányok miatt, nyíltan megmondta, hogy amit ezek a papok tettek, az lelki gyilkosság. De ugyanilyen határozottan figyelmeztette is őket, hogy ők maguk még rosszabbat: lelki öngyilkosságot követnek el, ha annyira a botrányokra figyelnek, hogy ezért elszakadnak a szent-ségekből és az Egyházban élő Krisztustól. Botrányok mindig lesznek, idézte Jézus szavait, mert mindig lesznek, akik nagy bűnököt követnek el. Ők megérdemlik, hogy malomkövet cöcsökek a nyakukba, s a tengerbe vessék őket. Szent Ferenc azonban hozzátette: Ha engedjük, hogy a botrányok lerombolják a hitünket, akkor saját nyakunkba kötünk malomkövet, és saját magunkat vetjük a nyomorúság tengerébe Péter hajójából, amelyet Krisztus kormányoz. Ez a lelki öngyilkosság pedig a legsúlyosabb bűn, amit önmagunk ellen elkövethetünk.

Szent Ferenc világos szavainak, tanításának hatására tömegesen kezdtek visszatérni az Egyháztól elszakadt katolikusok, akiket nagy irgalommal és örömmel fogadtak. Chablais apostola öt év alatt szentelte az egész tartományt újraevangelizálta. Szavai, tettei, szent élete példaként állnak előttünk, hiszen a botrányok miatt napjainkban is sokan távolodtak el a hitől. Korunk apostolainak nem kell orgyilkosoktól tartaniuk vagy laktanyában aludniuk – de ma éppolyan nagy szükség van rájuk, mint 416 évvel ezelőtt Szalézi Szent Ferencre, hogy megakadályozzák sokak lelki öngyilkosságát.

P. Roger J. Landry/MK

HÍREK – ESEMÉNYEK

A püspöki kar új elnöksége

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tisztségviselőinek megbízása – *Bábel Balázs* kalocsa-kecskeméti érsek és *Mohos Gábor* títár kivételével – lejárt. A konferencia őszi rendes ülésén megválasztották az új tisztségviselőket. A testület elnöke továbbra is *Érdő Péter* bíboros prímás, esztergom-budapesti érsek. Alelnöknek *Ternyák Csaba* egri érsek, az Állandó Tanács tagjának pedig *Veres András* szombathelyi megyéspüspököt választották. A tisztségviselőik megbízása öt évre szól.

Zarándoklat Szombathelyre

Több mint nyolcszáz zarándok érkezett szeptember 4-én a szombathelyi székesegyház elé *Ágidius Zsifkovics* kinevezett megyéspüspök vezetésével Burgenland egész területéről. Szép számmal voltak közöttük horvát anyanyelvű hívek is, akik az 1500-as évek derekán érkeztek erre a vidékre.

A létrejöttének ötvenéves jubileumát ünneplő egyházmegye hívei végiglátogatták a két anyaegyházmegye püspöki székhelyeit, így érkeztek meg először Szent Márton városába, ahol nyolc órák a megyéspüspök vezetésével koncelebrációs szentmisét mutattak be, majd pedig a karitász és a püspökség vendégszeretettel élvezhették a zarándokok.

Munkácsiak a pápánál

Munkácsi zarándokokat fogadott a Szentatyá az augusztus 26-i általános kihallgatáson. *Rácz István*, a zarándoklat kísérője a Vatikáni Rádióknak elmondta: „Nagy öröm volt számunkra, meghatóva mentünk az audienciára. Már tavaly is volt egy ilyen ifjúsági zarándoklat, így

lassan hagyomány lesz, hogy Kárpátalja ifjúságának római zarándoklatokat szervezünk.”

A zarándoklat egyik résztvevője, a Mezőközonyból érkező Váradi Natália úgy fogalmazott: számára megerősítést jelentettek a Szentatyá szavai és az, hogy ilyen közelről láthatta őt. Rádásul magyarul köszöntötte őket XVI. Benedek, és a tanévkedés alkalmából kitartásra buzdította a diákokat.

Svábok zarándoklata

Cserháti Ferenc, az MKPK külföldi magyarok lelkipásztori gondozásáért felelős püspöke augusztus 29-én szentmisét mutatott be a németországi Marienthalban (Rheingau) a Magyarországról elszármazott svábok hagyományos éves zarándoklata alkalmából.

Új lelkipásztor Ottawában

Augusztus 22-én az ottawai magyar katolikus közösség először köszönthette szentmiséjén *Kürnyek Róbertet*, aki a Szombathelyi Egyházmegyéből érkezett Ottawába, hogy PhD-tanulmányait végezhesse a St. Paul Egyetemen, és a közösséget szolgálja.

Az egyetemi PhD-tanulmányok folytatását a korábbi magyar lelkipásztor, *László László* által létrehozott Szent László Alapítvány anyagi hozzájárulása tette lehetővé. Az alapítvány és az ottawai magyar közösség évek óta támogatja a papok egyetemi tanulmányait.

A szentmisén, amelyen *Szent István* király ünnepéről is megemlékeztek, sokan vettek részt, hogy köszöntsek az első magyar szent királyt, valamint az új lelkipásztort, aki három évig szolgálja a közösséget. □

SZÁJRÓL SZÁJRA

Mikor jön a Balaton?

Csak a sok évtizedes emlékek vizsgálataánl akadok meg azon, hogy gyermekkoros ismerkedésem a „vonattal” – mert helytelenül hosszú ideig ezt a szót használtam vasút helyett is – két, csak közvetve hozzá tartozó eseményt juttat eszembe mint jellemzőt.

Az első:

Nekünk gyerekeknek abban az időben az utazás és a nyaralás ikertestvérek voltak. Egyik a másik nélkül szinte elképzelhetetlen volt. Hasonlóan összetartozónak tűnt a nyaralás és a Balaton. Így nem csoda, hogy alig hagyta el a vonat a Déli pályaudvart – akkoriban is onnan indultak a járatok a Balatonhoz –, Kelenföld még a láthatáron sem volt, amikor elhangzott az első és a következő órában számtalanszor ismétlődő kérdés:

– Mikor jön a Balaton?

Magam sem voltam kivétel. Minden pocsolyánál alig nagyobb liba-, kacsaúsztatónál reménykedve kérdeztem:

– Ugye ez már a Balaton?

A Velencei-tónál pedig komolyan kéltelkenni kezdtem a felnőttek igazmondásában, hiszen annak már igazán a Balatonnak kellett lennie. Csak jóval később jöttem rá a nem kis különbségre. Addig azonban kortársaimmal együtt még nagyon sokszor tettük fel a kérdést:

– Mondt már – igazán! –, mikor jön a Balaton?

A második:

Székeseferérvár. Azaz nem is a város, még csak a pályaudvar sem, hanem a kétkerekű kocsiujak a szerelvény mellett toló árusok. Nem akármilyen portékát kínáltak eladásra! Frissen főtt virslit, tornával, mustárral és még langyos, a sütőt nemrég elhagyott zsemlevé. Még én is, aki pedig gyermekkoromban nem kedveltem a hűsféléseket, engedtem a kísértésnek, és jóízűen majsztoltam a tornás virslit. Gyerekefjével – de néha még

ma is! – csak frissen reszelt tornával tartottam etetőnek a virslit. A mustárt bárbar elledelik tekintetem.

Gyermeki ismerkedésem a „vonattal” ez a két emlék határozza meg. Az évek jöttek és mentek, az ember sok mindent megtudott, megismert a vasútról. Ezek elmondása – gondolom – visszaélést jelentene kedves olvasóink türelmével. Annyit mégis elmondanék, hogy mi juttatta eszembe a régi és az új vasút közötti különbséget – vagy azonosságát...

Megemlékezést olvastam nemrégiben arról, hogy 175 évvel ezelőtől pöfkelt az első vonat a bajorországi Nürnberg és Fürth között. A vontató mozdonny öt hónapig volt úton az angliai Newcastle és Nürnberg között, hogy 1835. október 26-án megérkezzen az immáron nemcsak mézeskalácsáról híres Nürnbergbe. Az „Adler” nevet viselő mozdony ugyan nem sok hasonlóságot mutatott névadójával, a sással, de a név mindenestre méltóságot, előkelőséget kölcsönözött neki. Mozdonyvezetője első útja alkalmával egy bizonyos William Wilson nevű angol gépészmérnök volt, aki, bár első szerződése csak nyolc hónapra szólt, harminc évig élt Németországban. Szerződését mindig meghosszabbították, és St. Johannisban álló sírköve büszkén hirdeti foglalkozását: gépészmérnök és az első mozdony vezetője Németországban. Tette ezt cilinderral a fején! Ezzel megérkeztem a különbségekhez, illetve hasonlóságokhoz a régi és az új mozdonyok között. Mert cilinderekben a mai mozdonyokat könnyebben lehetne vezetni, mint az akkoriakat! Abban is bízom erősen, hogy néha még ma is elhangzik gyermekek szájából a kérdés:

– Mikor jön a Balaton?

Közreadta: **Ramsay Győző**

NYUGAT-EURÓPAI MAGYAROKNÁL JÁRT SCHMITT PÁL

Szeptember 7-én ausztriai magyar szervezetek képviselőivel, 10-én olaszországi magyarokkal találkozott Schmitt Pál köztársasági elnök. A bécsi nagykövetségén tett látogatása egyben első hivatalos külföldi útja volt. Az államfő elmondta: szilárd elhatározása, hogy amerre jár, mindenütt meglátogatja az ott élő magyarokat.

A bécsi nagykövetségén zajló kerekasztal-beszélgetésen a köztársasági elnök hangsúlyozta: hivatásának tekinti egyrészt kiállni a magyar nyelvért, amely a legfőbb identitáshordozó, megismertetni a történelmet a fiatalokkal, a sportot és az egészséges életmódot népszerűsíteni, hogy az ifjúság testben-lelkiben épi, egészséges legyen.

Kifejtette: a magyar Istentől megáldott nép. Fontos, hogy ennek tudatában legyünk, és hogy a magyar nemzet egységessé váljon. Az új alkotmányban fontosnak tartja utalni ezért a keresztény gyökerekre, a Szent István-i államalapításra, a Szent Koronára.

Ezután *Deák Ernő*, az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének elnöke tájékoztatta a köztársasági elnököt az ausztriai magyarság helyzetéről. *Plank József*, a burgenlandi magyarok kulturális egyesületének elnöke kiemelte: sok évtizedes teljes elzártság után a magyar népesség csökkenése ad okot komoly aggodalomra.

Smuk András, a bécsi központú Európa Klub elnöke kifejtette: a nyugati magyar szórvány helyzete romlik.

Vencser László atya, az ausztriai idegen nyelvű katolikus lelkeskedő nemzeti igazgatója emlékeztetett a közel-

múltban kinevezett és felszentelt kismartoni püspök, *Ágidius Zsifkovics* tervére egy Magyar Lelkipásztori Szakosztály felállításáról a Burgenlandi Egyházmegye részére. Ez megnyitja az ottani magyar katolikusok számára az anyanyelvi pasztoráció régen várt, hivatalos intézményesítésének kapuját.

Az olaszországi magyarokkal három nappal később, közvetlenül szentszéki látogatása után találkozott az államfő a Római Magyar Akadémián. A nagy számban megjelent magyar közösség teljesen megtöltötte a Falconieri-palota dísztermet. Olaszország egész területéről érkeztek magyarok, többek között Velencéből, Bolognából és Firenzéből.

Az államfő a Római Magyar Akadémián zajló „Magyarok a XXI. században” elnevezésű konferenciasorozat témájához kapcsolódva beszédében itt is elmondta, köztársasági elnöként milyen elképzelései vannak a határon túli magyar közösségek támogatását és együttműködését illetően. Hangsúlyozta, hogy az anyaország most különösen fontosnak tartja a nemzeti összetartozás kérdését, és megjegyezte, hogy a kormány a Trianon-émléknapot jelölte ki a nemzeti összetartozás napjává.

(Vatikáni Rádió)

TEMPLOMBÚCSÚ DETROITBAN

Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe alkalmából szeptember 12-én haladó szentmise keretében emlékeztek a Szent Keresztről nevezett magyar plébániatemplom felszentelésének 85. évfordulójára a Motor Cityben, Detroitban.

A szentmise főcelebránsa *Francis R. Reiss* detroiti segédpüspök volt, akivel együtt misézett a helyi két ferences, *Ligeti Angelus* prézés és *Kiss G. Barnabás* plébános. A szentmisén *Halmos László*

Győri miséje hangzott fel a magyar népekek mellett.

A detroiti magyarság büszke második templomára, amelynek építése *Kovács Lajos* plébános nevéhez fűződik. A templomot *Kohner Henrik* temesvári születésű építész tervezte, amelyet 1925. szeptember 20-án *Michael Gallagher* detroiti püspök szentelt fel.

A szomszédos kanadai városból, Windsorból is részt vettek a szentmisén a *Pádai Szent Antal* magyar plébánia hívei. A távolabbi *Akronból* és *Clevelandből* is jöttek hívek az ünnepre, ahol hónapokkal ezelőtt zárták be a templomot.

A magyar közösség idén immár másodszor ünnepelt, hiszen júniusban emlékeztek a plébánia alapításának 105. évfordulójára.

Kiss G. Barnabás
OFM

85 éve szentelték fel a magyar plébániatemplomot

TUDTAM...

(Folytatás a 6. oldalról)

kénytelen volt elmenekülni Medellín városából, ahol dolgozott, mert halálosan megfenyegették. Kolumbiában a Katolikus Egyház erősen részt vesz a drogteltek elleni küzdelemben, ezért a papok gyakran támadják meg bérgyilkosok. 1984 óta két püspököt és 68 papot öltek meg. Jelenleg is 17 püspököt kell rendőri őrizettel védeni.

Mindezek ellenére a missziós papok, szerzetesek és apácák rendületlenül folytatják munkájukat. *Christine Simon* nővér meggyőződése szerint azért maradnak meg ezekben az országokban, mert „az Egyház egyike azon kevés intézményeknek, akik a szegényeket kép-

velik, akik próbálják csökkenteni a nyomort és enyhíteni a lelki szenvedést”. Mindannyian felelősnek érzik magukat a szegényekért, akik között élnek. „Felelős vagyok azért, hogy megóvjam ezeket a fiatalokat saját bűntetteiktől, hiszen csak egy imádság által lecsendesedett szív képes megváltoztatni a világot.”

Erre hívta fel a figyelmet *XVI. Benedek* is 2007 októberében *Nápolyban*, egy nemzetközi béketalálkozáson: „A nehéz és bonyolult társadalmi helyzetekben, mint amilyen a tiétek is, meg kell erősíteni a reményeséget, amely a hitre alapul, és a fáradhatatlan imádságban fejeződik ki. Így válik az ima a legnagyobb erővé a világ jobbításáért folytatott munkában.”

La Croix/MK

